

DEO OPTIMO MAXIMO
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,*
CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS, manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis nonâ menſis Martii, anno Domini M. DCC. LXXV.

M. NATALI-MARIA DE GEVIGLAND, Doctore Medico Regiarum in Germaniâ Ducum & Militum Noſocomiorum nuper Medico, vices gerente M. LUDOVICI-GUILLELMI LE MONNIER, Conſiliarii Medici Regis ordinarii Primarii, Regiarum Pariſienſis, Londinenſis ac Berolinenſis Academiarum Socii & in Horto Regio Botanices Profeſſoris ac Demonſtratoris, Doctoris Medici, Præſidis.

An redeunte vere cito redeat convaleſcenti ſanitas?

I.

RÆCIPITI curſu labuntur tempora ; rapido ſolis motu metiuntur & dies & horæ : hujus exacto celeriter orbe revolvitur annus. Sed hic dum fugam properat, unus non eſt illius tenor. Sol etenim à quo dimanant vitæ flumina, eaſdem terræ regiones benigno non ſemper recreat aſpectu : hinc pro variis anni temporibus variæ apparent univerſi facies tempeſtatum nomine deſignatæ. Aſt harum cœli muta-

* *Propugnata anno 1729.*

tionum inpatiens non est viventium genus, diversas quoque subit vicissitudines; diversis afficitur modis. Æstas fervida cuncta corripit, aret ager, sitientes moriuntur herbæ. Tum in scœnam prodit autumnus insalubris, qui humiditate & inconstantiâ ferox, quas ingenti cum apparatu è gremio depromsperat & ostentaverat opes natura, abripit & dilacerat : mox aspera regnat hyems; rigent arva, penetrabile frigus adurit plantas, nullæ aut herbæ campis apparent, aut frondes arboribus; latet informis humus aggeribus niveis & alto gelu sepulta. Tandem solvitur acris hyems gratâ vice veris & favoni, nec prata canis albicant pruinis. Jam redeunt grata veris tempora. Sol tepenti lumine rigentes refocillat terras, convalescit natura, exhilaratur, repuerascit.

I I.

VERE novo qui modò lugebat, nunc ridet universus orbis : quæ gelu induratæ squallebant terræ, nunc lætis distinguuntur coloribus. Non alios primâ crescentis origine mundi illuxisse dies, aliumque habuisse tenorem credideris...... mundi natalia festivis diebus naturam celebrare diceres. Luxuriat omne vegetabilium genus Exultant omnes animalium familiæ. vere alma venus colitur, venerem genus omne volantum sentit...... vere tument terræ, genitalia semina poscunt. Tum pater omnipotens fœcundis imbribus, æther, conjugis in gremium latæ descendit & omnes, magnus alit magno commixtus corpore fruges. Avia tum resonant avibus virgulta canoris. Parturit almus ager zephirique tepentibus auris laxant arva sinus...... in que novos soles audent se gramina tutò credere, nec metuit surgentes pampinus austros, sed trudit gemmas, sed frondes explicat omnes...... & lentæ texunt umbracula vites...... vere novo læris pubescunt floribus arva...... floret odoratis terra benigna rosis...... tunc omnis ager, tunc omnis parturit arbos. Tunc frondent silvæ, tunc formosissimus annus.

I I I.

NON minori cum imperio in hominum corpora dominantur tempestatum vices : suos quoque patiuntur affectus. Delicatiorem illorum fabricam inclementis cœli viribus resistere parem ne credas. Æstate igneus calor urit præcordia & artus depascitur, fibrarum remittitur tonus, perit sua fluidis consistentia, subtilis nimiùm riariorque sanguis vetitos & devios lymphæ canales errando subit & longiùs progredi impotens stagnat, corrumpitur; sic grassantur inflammatio, gangræna, sphacelus. Nimio æstu evolvuntur humorum principia, acredinem concipiunt, vasa corrodunt & irritant; hinc febrium putridarum terris incubat cohors. Humidâ autumni temperie madefactæ resolvuntur fibræ, humore jam satis imbutus aer humidos corporis halitus ægrè & invitus excipit. Hinc præpeditâ perspiratione effætisque fibrarum viribus vitalis languet motus, tabis, hydropis, melancholiæ infelix prodromus. Exhalanda materies modò hærens in vasis diro partes excruciat rheumatismo : modò quâ data porta ruens vergit ad intestina dysenteriam, diarrhæas excitatura. Adest hyems! frigore rigescunt fibræ, condensantur humores, præcluduntur cutis spiracula. Quid indè? furit tempestas periculorum plenissima; serosa aggeritur colluvies, quæ intra vasa coercita furit. Coryzâ & gravedine nares,

fauces raucedine corripit, bronchiorum glandulas infarciendo pulmones tuffi fatigat, ipfius halitibus præcludendo vias aut dolofam invehit peripneumoniam notham, aut pulmonarem phtifim clàm ferpentem fufcitat, articulos torquet doloribus. Jam verò quis te tantis agitatum procellis excipiet portus? Certam ex veris reditu falutem expecta, nec fpem convalefcentis decipiet dudum cognita erga omnem naturam veris benignitas & clementia.

I V.

ERGONE dum redeunte vere omnis revivifcit natura, folus homo frigefceret? eò-ne devenerit gentis humanæ calamitas, ut dum aliarum tempeftatum injuriis, graviffimis mulctatur affectibus, illius tempeftatis quæ omnium benigniffima eft, non recreetur adventu? Levia quæ convalefcentem ftipant fymptomata, renafcentis veris facile parebunt imperio capefcentque fugam. Convalefcentem exercent faftidiofæ morborum proles languor & tædium: vires votis impares ipfum fæpè defraudant, ambulaturus procedit? Subripiunt fe fe corpori pedes: thalamo decumbentem fomnus diu fugit; efflagitatos refpuit cibos: expoftulata amicorum colloquia imbelles fatigant aures: fed in tenui res eft. Macte animo, & cuncta veri perficienda committe. Vere quem infpiras aer, non nimio infectus humore, fed benigno rore madens rigentes emollit fibras; concretos eliquat humores; frigore nec pulmonis nec cutis fpiracula conftringuntur: avolantes non reprimuntur particulæ nec nimio calore retinendæ diffipantur. At tepido veris calore humores fluxiles evadunt, non nimiùm rarefacti: flexiles redduntur fibræ, non refolvuntur. Referantur incernicula; viget fecretionum opus, inutiles noxiæque partes foras amandantur; jam defæcatior fanguis fpiritus animales non ut antè vappidos & effætos parcè fubminiftrat, fed vividos, fed generofos qui affatim & copiosè in omnes corporis partes influentes ipfas vitali motu perfundunt, & exoptatæ fanitatis reddunt participes.

V.

NEC fatis. Id omne aut dulce aut utile quod in omnem naturam benigna refundunt veris tempora, in hominis convalefcentis emolumentum cedit. innubila cœli facies puroque ridens lumine, pulfis aquilonibus lenè fpirantes zephiri convalefcentes exhilarant fenfus, animumque blande afficiunt. Campi herbis & floribus latè gratum odorem fpargentibus variegati balfamicis halitibus falubriorem efficiunt aëris ufuram. Convalefcentem piget de die inertem domi ftare: audet potenti fe committere aëri; craftinâ die citiùs exiturus tecta fubit quafi invitus; mox omnia delibatus exercitii commoda, efurit: arridet palato cibus: juniores herbæ non grave ftomacho facefcunt negotium: animalia delicatioribus fuavioribufque alimentis pafta delicatiorem & fuaviorem fuppeditant fuccum. Tum lecto componitur: ultrò fomnus advolat, & altâ quiete profundit artus. Sic fuæ ipfi citò reftituuntur vires. At morbi tenaciores reliquiæ hærent corpori? Ipfas quoque ver excutiet: fi totum tabe affectum fuerit corpus aut pars aliqua graviori labe tentata, vaccæ, capræ, afinæ ubera pharmacopolarum pixidibus potiora vere porrigunt: fi craffior lentefcenfque fanguis aliqua infarferit vifcera, aquæ ab ipsâ naturâ medicatæ, quibufcum reduce

vere redit energia, votis cumulum addent. Sed ne nos veri nimiùm blandiri putes; sui sunt & veri morbi, sed ni speciali miasmate inficiatur aër, plerique salubres habendi; sæpè etenim sunt naturæ conamina quæ nedum lædant naturam, ipsam expediunt.

Ergò redeunte vere citò redit convalescenti sanitas.

Proponebat Parisiis MARIA-ZOROBABEL MUNIER, Parisinus, Regis in Coloniis Orientalibus nuper Medicus, domus Regiæ Invalidorum Ducum ac Militum Medicus à Rege designatus, nec-non Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus. A. R. S. H. 1775. à sextâ ad meridiem.

Typis *Quillau*, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1775.